

STALIŠČE SVETA AGENCIJE ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV O VPISOVANJU DOLOČENIH PODATKOV V EVIDENCO NAROČIL IN POSLOV

Svet Agencije za trg vrednostnih papirjev je na svoji 525. seji dne 9.7.2013 sprejel naslednje stališče:

V evidenco naročil in poslov se podatki skladno z določbama 7. in 8. člena **Uredbe Komisije (ES) št. 1287/2006** z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z obveznostmi vodenja evidenc za investicijske družbe, poročanjem o transakcijah, tržno preglednostjo, sprejemanjem finančnih instrumentov v trgovanje in pojmi, opredeljenimi v navedeni direktivi (UL L 241, 2. 9. 2006, str. 1; v nadaljevanju Uredba) vpišejo

- **kadar zahtevani podatki v trenutku vpisa že obstajajo:**
  - o takoj ob prejemu naročila, oziroma,
  - o takoj po izvršitvi naročila stranke, ali
  - o v primeru borznoposredniških družb, ki posredujejo naročila v izvedbo drugi osebi, pa takoj po prejemu potrdila, da je bilo naročilo izvršeno,
- **kadar zahtevani podatki v trenutku vpisa še niso znani ali še ne obstajajo:**
  - o nemudoma oziroma takoj, ko jih je mogoče pridobiti in vpisati, v rubriki opombe pa se napravi zaznamek, da je bil podatek vpisan naknadno.

dr. Damjan Žugelj l.r.
predsednik Sveta Agencija
za trg vrednostnih papirjev

Borznoposredniška družba mora skladno s četrtem odstavkom 202. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS št. 108/2010 – ZTFI - UPB3 in 78/2011; v nadaljevanju ZTFI) voditi evidenco naročil in poslov s finančnimi instrumenti, v katero vpisuje podatke za vsako naročilo in za vsak posel nakupa oziroma prodaje finančnih instrumentov, ki ga je sklenila za račun stranke oziroma za svoj račun (v nadaljevanju evidenca).

Podrobnejše navodilo o vodenju evidence vsebuje Sklep o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borznoposredniške družbe (Uradni list RS, št. 106/07, 5/08 in 80/11; v nadaljevanju Sklep), ki v drugem in tretjem odstavku 12. člena določa:

»(2) Borznoposredniška družba mora voditi evidenco naročil in poslov s finančnimi instrumenti iz četrtega odstavka 202. člena ZTFI z vsebino, določeno v 7. in 8. členu Uredbe Komisije (ES) št. 1287/2006 z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z obveznostmi vodenja evidenc za investicijske družbe, poročanjem o transakcijah, tržno preglednostjo, sprejemanjem finančnih

instrumentov v trgovanje in pojmi, opredeljenimi v navedeni direktivi (UL L 241, 2. 9. 2006, str. 1; v nadaljevanju Uredba).

(3) Borznoposredniška družba mora voditi evidence in dokumentacijo iz 202. člena ZTFI, tako da so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: Agencija) mora imeti možnost, da lahko do podatkov hitro dostopi in rekonstruira vsako ključno fazo obdelave vsakega posla,
2. kakršne koli popravke ali druge spremembe in vsebino evidence pred kakršnimi koli popravki ali spremembami, mora biti mogoče brez težav ugotoviti.«

V 7. in 8. členu Uredbe je širok nabor podatkov, ki se morajo voditi v evidenci naročil in poslov. Podatke je potrebno v evidenco vnesti nemudoma oziroma takoj (v okviru, ki je primeren za posamezno transakcijo). Poleg teh podatkov je smiselno v evidenco vpisovati še nekatere druge podatke, ki omogočajo boljšo in lažjo preglednost evidenc ter lažji nadzor nad poslovanjem borznoposredniških družb. Zaradi raznolikosti pravnih aktov, ki določajo vodenje evidence naročil in poslov, ter zaradi širokega nabora podatkov, ki se v evidenco vpisuje, je Svet Agencije dne 12.12.2011 sprejel Priporočilo za vodenje evidence naročil in poslov, ki opredeli celoten nabor podatkov, ki naj se vodijo, in način na katerega naj se vodijo.

V evidenco naročil in poslov je treba vpisovati tudi ceno in količino finančnih instrumentov. V zvezi s tem lahko nastane nejasnost, ker pri npr. nakupu enot premoženja vzajemnih skladov cena ni naprej določena, ampak se izračuna za nazaj.

V skladu z drugim odstavkom 231. člena Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 77/2011, 10/2012-ZPre-1C, 55/2012 in 96/2012-ZPIZ-2; v nadaljevanju ZISDU-2) se vrednost enote premoženja vzajemnega sklada izračunava po stanju na zadnji delovni dan obračunskega obdobja iz 232. člena tega zakona (obračunski dan). Praviloma pravila upravljanja UCITS skladov določajo, da obračunsko obdobje znaša en delovni dan, kar pomeni da je obračunsko obdobje enako obračunskemu dnevu. Najdaljše dovoljeno obračunsko obdobje pa traja 15 dni (232. člen ZISDU-2).

Sklep o izračunu čiste vrednostni sredstev in vrednostni enote premoženja vzajemnega sklada (Uradni list RS, št. 77/11; v nadaljevanju Sklep) v drugem odstavku 5. člena določa, da se vrednost enote premoženja izračuna po stanju na obračunski dan (t) najkasneje naslednji delovni dan po obračunskem obdobju (t+1). Družba za upravljanje znotraj obračunskega dne določi presečno uro, do katere bodo prispela vplačila investicijskih kuponov na poseben denarni račun vzajemnega sklada, preračunana v število enot premoženja po stanju VEP na ta obračunski dan (t) (tretji odstavek 5. člena Sklepa)

Kupec (ali posrednik) lahko kupi nedoločeno število enot premoženja vzajemnega sklada (pri tem določi celotni znesek nakupa), točno število enot premoženja vzajemnega sklada, ki pripada določenemu nakupnemu znesku, pa se izračuna za nazaj, ko se izračuna čista vrednost premoženja sklada in vrednost enote premoženja. Zato v trenutku oddaje naročila za nakup enot premoženja vzajemnega sklada ni mogoče vpisati količine enot premoženja vzajemnega sklada, ki se kupuje, niti njihove cene. Prav tako to ni mogoče v trenutku izvršitve posla (nakupa).

Pri prodaji enot premoženja vzajemnih skladov nastane podobna situacija. Tu je znana le količina enot premoženja vzajemnega sklada, ki se prodaja. Ni pa mogoče določiti cene enote premoženja in zneska celotne prodaje, ki se določita za nazaj.

V obe smeri nastane nejasnost pri menjavi enot premoženja krovnega sklada. Če razčlenimo posel, gre najprej za prodajo enot premoženja enega podsklada in nakup enot premoženja drugega podsklada. Prej omenjeni situaciji nastaneta tako pri prodaji kot pri nakupu enot premoženja podsklada.

V evidenco naročil in poslov se vpisujejo zahtevani podatki takoj in se jih za nazaj ne sme spreminjati. Izjeme so le pri pomotnih vpisih, ki se posebej zabeležijo. V primeru nakupa, prodaje ali zamenjave enot premoženja vzajemnih skladov, je potrebno pustiti podobno izjemo in dovoliti naknadni vpis tistih postavk, ki v trenutku vpisa ostalih postavk niso znane. To naj se zabeleži v posebni rubriki v evidenci naročil in poslov (opombe). Takšno izpeljavo omogočata določbi prvih odstavkov 7. in 8. člena Uredbe, ki določata, da se podatki v evidenco vpišejo nemudoma oziroma takoj, v kolikor je to mogoče. V opisanih primerih to ni mogoče, zato naj se takšni podatki vpišejo takoj, ko je to mogoče.

Enako naj se ravna v ostalih primerih, kjer določeni podatki niso znani takoj.

Opr. št.: 402-4/2013-2

Datum: 9.7.2013